

ESTRATÈGIA
BERGUEDANA

Horitzó 2030

Estratègia
Berguedana Horitzó
2030

UN TERRITORI PER VIURE, TREBALLAR I GAUDIR
JUNY DE 2021

ÍNDEX

PRESENTACIÓ: UNA VISIÓ TERRITORIAL COL·LABORATIVA	2
METODOLOGIA D'ELABORACIÓ DE L'ESTRATÈGIA	3
PROCÉS DE TREBALL	3
RESUM DE DADES DE PARTICIPACIÓ.....	7
DIAGNOSI I CONTEXT DE PARTIDA DE L'ESTRATÈGIA 2030	8
ESTRATÈGIA TERRITORIAL EN EL MARC DE L'AGENDA 2030	8
DIAGNOSI TERRITORIAL I REPTES A ABORDAR	14
RESUM D'IDEES FORÇA SORGIDES DEL PROCÉS PARTICIPATIU.....	18
MARC ESTRATÈGIC BERGUEDÀ HORIZÓ 2030	19
MISSIÓ, VISIÓ I TRES DISTINTIUS DEL TERRITORI	19
EIXOS, ÀMBITS, LÍNIES I ACTUACIONS 2030	22
MODEL DE GOVERNANÇA.....	48
DINÀMICA COL·LABORATIVA DE SEGUIMENT I RETIMENT DE COMPTES	48
ENCAIX DELS ÀMBITS DE L'ESTRATÈGIA AMB ELS ODS.....	53

PRESENTACIÓ: UNA VISIÓ TERRITORIAL COL-LABORATIVA

El Consell Comarcal del Berguedà ha posat en marxa l'Estratègia Berguedana Horitzó 2030. Aquesta Estratègia pretén establir un full de ruta compartit pel que fa als principals reptes i prioritats treballar a nivell comarcal durant els propers anys. Així mateix, vol ser la resposta del nostre territori a l'agenda global compartida marcada pels [Objectius de Desenvolupament Sostenible](#) de les Nacions Unides.

L'Estratègia Berguedana Horitzó 2030 vol esdevenir un punt de trobada entre els diferents col·lectius que actuen al territori per tal de treballar en la configuració d'una comarca socialment justa, pròspera i sostenible.

És per aquest motiu que la definició i impuls d'aquesta Estratègia es farà de manera col·laborativa i participativa amb tots aquells col·lectius i persones que vulguin implicar-se en el futur de la nostra comarca. Per fer-ho, s'establirà una dinàmica participativa i de col·laboració que acompanyarà tot el procés de desplegament de l'Estratègia fins l'any 2030.

D'aquesta manera es vol que l'Estratègia Berguedana sigui un document viu, en constant evolució, que s'adapti a les necessitats del territori en cada moment i que tingui en compte 4 eixos centrals per al desenvolupament sostenible del nostre territori:

- Un Berguedà socialment just.
- Un Berguedà pròsper.
- Un Berguedà sostenible.
- Un Berguedà amb una governança transparent i en xarxa.

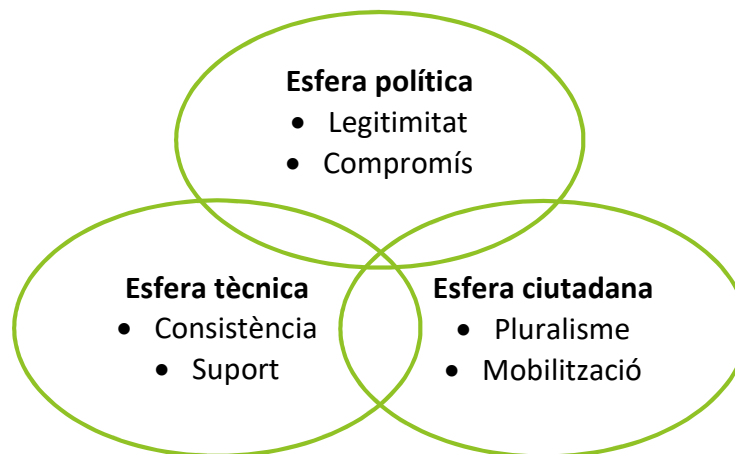
Endeguem, per tant, un projecte ambiciós que només serà possible amb la participació activa de totes les institucions i persones que volem contribuir a que el Berguedà esdevingui un territori per viure, treballar i gaudir.

Josep Lara Tristante
President del Consell Comarcal del Berguedà

METODOLOGIA D'ELABORACIÓ DE L'ESTRATÈGIA

PROCÉS DE TREBALL

El procés de treball d'elaboració de l'Estratègia ha buscat la implicació de les tres dimensions de la governança territorial: l'esfera política, la tècnica i la ciutadana.

Per a cada esfera, s'han plantejat els mecanismes de participació més adequats i adaptats a cada perfil:

Esfera	Eines de participació
Esfera política	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes - Sessió amb l'equip de govern del Consell Comarcal - Sessió amb el Consell d'Alcaldes - Qüestionari de contrast dirigit a tots els electes dels grups polítics del Consell Comarcal
Esfera tècnica	<ul style="list-style-type: none"> - Entrevistes - Qüestionari
Esfera ciutadana	<ul style="list-style-type: none"> - Sessions participatives - Qüestionari

Per fer-ho s'ha seguit la dinàmica que es resumeix a continuació¹:

¹ Es pot consultar el detall de tot el procés participatiu al document Annex de Memòria del Procés Participatiu d'Elaboració de l'Estratègia Berguedana 2030. Així mateix, les principals dades de participació es resumeixen a l'epígraf de "Resum de dades de participació"

Fase 1. Reunió inicial i concreció metodològica

L'equip redactor de l'Estratègia va realitzar una sessió inicial de treball amb la coordinació tècnica assignada pel Consell Comarcal i per la Diputació de Barcelona, respectivament, per constituir l'equip motor del projecte. El grup motor va tenir la funció de fer el seguiment i anar validant les diferents fases del projecte.

Fase 2. Anàlisi documental i entrevistes a equips tècnic i polític

En aquesta fase, es va procedir a recopilar documentació rellevant relativa al el Consell Comarcal. En particular es van analitzar els treballs realitzats en el marc de l'Estratègia Berguedana.

També es van realitzar entrevistes en profunditat individuals i grupals a persones o grups reduïts de persones clau en el marc de l'elaboració de l'Estratègia, especialment personal tècnic del Consell Comarcal i de l'Agència de Desenvolupament del Berguedà.

En aquesta fase també es van analitzar les aportacions generades per l'Associació Comarcal d'Empresaris del Berguedà (ACEB), a través del seu document "Visió de l'ACEB per a la reactivació econòmica del Berguedà".

Fase 3. Treball amb equip polític

A continuació es va obrir el treball amb l'equip polític, tant del Consell Comarcal, com amb el Consell d'Alcaldes. En aquest sentit es va realitzar un treball monogràfic amb el l'equip del Govern del Consell Comarcal, es van enviar qüestionaris a tots els grups polítics del Consell Comarcal i es va realitzar una sessió de treball en el marc del Consell d'Alcaldes.

Fase 4. Qüestionari dirigit a l'equip tècnic i a la ciutadania

Per tal de donar la possibilitat d'una participació més ampliada es va posar en marxa un qüestionari que es va difondre entre l'equip tècnic del Consell i la ciutadania.

Fase 5. Sessions deliberatives amb ciutadania

Així mateix, es van organitzar 3 sessions deliberatives amb ciutadania. Una primera sessió adreçada a col·lectius professionals clau del territori i dues més obertes a tota la ciutadania prèvia inscripció.

Fase 6. Elaboració del document de Pla i validació

Amb els resultats de les fases anteriors es va elaborar aquesta primera versió de l'Estratègia Berguedana 2030 que anirà evolucionant a partir de la posada en marxa de la dinàmica col·laborativa i de retiment de comptes que es presenta al capítol de Governança de l'Estratègia.

RESUM DE DADES DE PARTICIPACIÓ

El conjunt del procés ha comptat amb la participació de **273 persones**, a través de diverses eines de participació. Hi ha hagut una participació lleugerament superior de dones (53%) respecte homes (47%), especialment a través de l'eina del qüestionari en línia.

Instrument de participació	Data	Dones	Homes	Total
Entrevistes aprofundides (5)	Oct – des 2020	8	6	14
Taller amb equip de govern	03/02/2021	4	5	9
Taller amb consell d'alcaldes	11/05/2021	4	16	20
Taller amb agents i experts	19/05/2021	13	5	18
Taller amb ciutadania I	24/05/2021	4	5	9
Taller amb ciutadania II	27/05/2021	3	4	7
Qüestionari en línia	Maig – Juny 2021	108	88	196
TOTAL		144	129	273

Pel que fa a entitats i institucions, han participat en el procés **22 entitats**, especialment a través dels tallers en línia.

Nom de l'entitat o institució
Agència Catalana de l'Aigua
Agència de Desenvolupament del Berguedà
Àmbit de Recerques del Berguedà
Associació Berguedana per a la Protecció dels Animals
Associació Comarcal d'Empresaris del Berguedà - ACEB
Associació Companyia de jocs anònima
Cambra de Comerç de Barcelona – El Berguedà
Càritas Berga
Castellers de Berga
Club Bàsquet Puig-reig
Club d'Esquí Coll de Pal
Consorci Normalització Lingüística
Cos d'Agents Rurals
Esports de l'Alt Berguedà
Exploratori de recursos de la natura de l'UPC
Federació de Comerç del Berguedà
Fundació Diagrama Intervenció Psicosocial
Fundació Privada Horitzó del Berguedà
Grup de Defensa de la Natura del Berguedà
Òmnium Berguedà
Societat d'Arqueologia del Berguedà
Universitat Autònoma de Barcelona
TOTAL: 22 entitats i institucions

DIAGNOSI I CONTEXT DE PARTIDA DE L'ESTRATÈGIA 2030

ESTRATÈGIA TERRITORIAL EN EL MARC DE L'AGENDA 2030

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'**Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible**, amb els objectius d'eradicar la pobresa i a la fam, lluitar contra la desigualtat i la injustícia, i posar fre al canvi climàtic, entre altres. Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i configura un full de ruta d'actuació connectat entre si per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

L'Agenda 2030 és una agenda integral i multidimensional —referida a les tres dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental)— i d'aplicació universal, i es desplega mitjançant un sistema de **17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats i pobles sostenibles. Cada ODS inclou diferents metes (en total 169) que contribueixen al compliment de l'objectiu.

L'Agenda 2030 estimula l'acció en 5 esferes de vital importància (conegudes com 'les 5 P'): persones (*People*), planeta (*Planet*), prosperitat (*Prosperity*), pau i institucions sòlides (*Peace*) i partenariats (*Partnership*).

Aquest procés d'elaboració adopta aporta una mirada específica a l'hora d'abordar el nou Pla Estratègic: l'alineació de l'estratègia del Consell amb els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)** definits per les Nacions Unides el setembre de 2015. D'aquesta manera es vol identificar i fer aflorar, conjuntament amb els diferents agents implicats, aquelles estratègies territorials que poden contribuir a avançar en l'assoliment de l'Agenda 2030.

  OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Elaborar l'Estratègia tenint en compte els 17 ODS permet disposar d'un marc de referència sòlid i transversal a totes les polítiques territorials, alineat amb el repte de la sostenibilitat i coherent amb les directrius i estratègies d'altres àmbits territorials, especialment a nivell autonòmic, estatal i europeu.

El treball per ODS també permet contrastar la contribució dels diversos eixos dels que es doti l'Estratègia a cada un dels ODS, per comprovar així la consistència de l'Estratègia, i que cap àmbit estratègic quedi desatès.

Tal com indica el Servei d'Agenda 2030 i Participació de la Diputació de Barcelona, els governs locals són al centre de l'Agenda 2030 ja que, més enllà de l'objectiu 11 sobre les ciutats i comunitats sostenibles, tots els ODS tenen metes que apel·len directament a les responsabilitats locals. L'organització de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) també indica que tots els ODS estan directament o indirecta relacionats amb les tasques diàries dels governs locals, i que aquests són responsables polítics, catalitzadors del canvi i el nivell de govern més ben situat per vincular els ODS amb les comunitats locals.

Per estructurar el document, s'ha optat per fer servir el marc de les 5 P dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, per tal de facilitar una lectura més global i transversal.

Les 5 P són eixos centrals que agrupen alguns ODS que es relacionen més entre si:

Eix

ODS associats

Persones

Prosperitat

Planeta

Pau i
institucions
sòlides

Partenariats

REPTES AMB IMPACTE A NIVELL LOCAL EN UN CONTEXT IMPACTAT PER LA COVID19

Adaptat de: [Impacte de la COVID-19 en l'Agenda 2030 en l'àmbit local](#). Diputació de Barcelona

La pèrdua d'ingressos pot portar als sectors de la població més vulnerables a traspassar el llindar de la pobresa.

La pèrdua de capacitat econòmica de la població amb menys recursos pot posar en risc el seu accés a una alimentació sana i nutritiva. El context COVID-19 també ha evidenciat la vulnerabilitat de les cadenes de producció i distribució d'aliments llargues i llunyanes.

Impacte devastador en la salut individual i col·lectiva de la població: sobre la salut entesa com l'absència de malaltia i també sobre els estils de vida saludables i l'envelliment actiu. Més enllà de la salut física, també s'ha de considerar la salut mental i social.

La COVID-19 ha posat de manifest certes vulnerabilitats del sistema educatiu, entre elles, la poca implantació i accessibilitat dels recursos educatius en línia. Aquest fet posa de manifest que l'aprenentatge corre el risc de ser menys accessible per a tothom, evidenciant una clara bretxa tecnològica i digital.

Es poden posar en risc els ingressos de les dones i augmentar la violència masclista fruit de la pèrdua de xarxa de contactes i les desigualtats estructurals agreujades per la crisi sanitària. Les dones han tingut més risc d'exposició a la COVID-19 pel fet de desenvolupar més tasques d'atenció i cura.

La pèrdua de capacitat econòmica de les persones amb pocs recursos i l'increment del consum energètic a les llars podria posar en risc l'accés universal al subministrament d'energia assequible (pobresa energètica). El context COVID-19 també ha evidenciat la vulnerabilitat i ineficiència de la dependència energètica de grans productors. Així mateix ha intensificat el qüestionament de l'actual model de producció i distribució.

Amb les activitats econòmiques suspeses de manera intermitent i la dependència de determinats sectors econòmics (especialment el turisme i els serveis), els ingressos de moltes famílies baixen i incrementa la taxa de desocupació en determinats sectors.

L'aportació de recursos a la indústria i la innovació es pot veure minvada pel focus en àmbits essencials, si bé l'accés a les noves tecnologies per a tothom és fonamental en context de crisi.

L'impacte de la COVID-19 en la resta d'ODS pot comportar un increment de les desigualtats.

La població dels nuclis i barris més pobres té més risc d'exposició a la COVID-19 atesa l'elevada densitat de població i pitjors condicions de salubritat.

L'aigua serà un recurs cada vegada més escàs, especialment a la conca mediterrània. Ara més que mai és necessària una gestió intel·ligent d'aquest recurs essencial per a la vida, per garantir l'accés universal i equitatiu als serveis d'abastament, i la higiene i salubritat a totes les llars.

El canvi d'hàbits pot suposar un increment de la sensibilitat per modalitats de consum i producció sostenibles, però més inaccessibles per a determinats sectors de la població.

Es pot veure desviada l'atenció de les persones i minvades les preocupacions per l'emergència climàtica i la preservació dels ecosistemes, però, d'altra banda, la reducció del ritme de producció i transport redueixen l'impacte per al medi ambient i els hàbitats naturals de les zones tan rurals com urbanes dels pobles i ciutats

Les institucions s'han d'adaptar tecnològicament i dissenyar els mecanismes necessaris per donar tot el suport a la població i estar, més que mai, a prop de les persones.

Hi ha un risc de retrocés en la globalització i la cooperació europea i internacional, però cal fer èmfasi en l'enfortiment de la col·laboració públic-privada per fer front a la crisi en l'àmbit local, les aliances de l'administració amb el teixit cívic i associatiu són claus per a l'assoliment de l'agenda 2030.

DIAGNOSI TERRITORIAL I REPTES A ABORDAR

Eix persones

Punts forts	Punts febles
<ul style="list-style-type: none"> • El canvi de paradigma provocat per la COVID pot ajudar a replantejar el model poblacional de la comarca, especialment en les zones més rurals • Les colònies industrials presenten un gran potencial com a bosses d'habitatge • S'ha redactat la Diagnosi Comarcal d'Acció Comunitària Inclusiva del Berguedà (2020) • Comarca amb zones rurals propícies per a itineraris d'inclusió social • Gruix de població jove que vol quedar-se a viure a la comarca • Arribada de famílies provinents de l'àrea metropolitana de Barcelona buscant un preu d'habitatge més assequible • Bona distribució de l'alumnat a la comarca • Posada en marxa de noves connexions en transport públic cap a centres educatius • Existència de programes, serveis i recursos socio-sanitaris, sobretot a Berga • Disponibilitat de places buides en residència i centres de dia per a gent gran • Teixit social sensibilitzat entorn la salut mental i la diversitat funcional • Espais de treball com la Taula de Diversitat Funcional i la Comissió de Salut Mental • Presència d'algunes entitats i serveis que impulsen actuacions per prevenir l'aïllament social i promoure l'envelliment actiu • Dimensions dels nuclis poblacionals que faciliten veïnatge, xarxa social i ajuda mútua 	<ul style="list-style-type: none"> • Comarca envellida: poblament molt desigual, amb un eix que concentra molta població i envelliment i despoblament en zones rurals, especialment al nord i oest • Precarietat econòmica i pobresa en moltes famílies, amb manca de recursos creixent per pagar subministraments • Desigualtats de gènere en clau econòmica i laboral • Manca de qualificació professional i reciclatge d'una part de la població, agreujada per la fugida de persones amb alta qualificació en cerca d'oportunitats • Dificultats d'accés a l'habitatge per manca d'oferta (emergència habitacional) • Parc d'habitatges envellit i deteriorat, i manca d'incentius per rehabilitar • Colònies tèxtils envellides amb dèficit de serveis essencials • Espai públic, equipaments i alguns serveis amb barreres arquitectòniques • Cert abandonament prematur dels estudis i manca d'oferta formativa post-obligatòria • Situacions de dependència en gent gran agreujades per aïllament en entorns rurals descoberts de serveis, sobretot sanitaris • Manca de recursos per a l'atenció de la salut mental en infants, joves i persones adultes i sobresaturació dels existents • Elevat consum de substàncies tòxiques, especialment entre població jove • Dèficit d'oferta pública esportiva per al conjunt de la població

Reptes

- R1.1. Combatre l'emergència habitacional**
- R1.2. Millorar les colònies industrials**
- R1.3. Ser capaços de trencar la dinàmica de despoblament i envelliment i així repoblar el territori**
- R1.4. Prevenir l'aïllament de la gent gran en entorns rurals**
- R1.5. Repensar les polítiques d'infància, adolescència i joventut**
- R1.6. Abordar la salut pública des d'una visió comunitària**
- R1.7. Reduir la bretxa social i de gènere**

Eix prosperitat

Punts forts	Punts febles
<ul style="list-style-type: none"> • Comerç local molt integrat en el dia a dia • Diversificació econòmica amb presència de sector primari, secundari i terciari • Espais turístics vinculats a la natura i al patrimoni cultural • Atractius relacionats amb els recursos naturals, culturals i producció alimentària de qualitat com a factors diferenciadors • Situació territorial estratègica, en l'eix europeu Barcelona – Toulouse (E-9) • Sector forestal líder a nivell català • Existència d'una població amb talent i potencial emprenedor i amb vincles emocionals amb el territori • Existència de programes per fomentar l'emprenedoria durant l'educació primària i secundària • Noves oportunitats vinculades a les noves tendències marcades per la transició ecològica: neutralitat climàtica, sostenibilitat i ODS • El futur polígon comarcal de Rocarodona-Olvan és una gran oportunitat per generar un espai industrial competitiu i de qualitat 	<ul style="list-style-type: none"> • Manca de sòl industrial competitiu • Pèrdua de talent juvenil i emprenedor • Manca d'un marc favorable a l'emprenedoria • Atur femení superior al d'altres comarques • Més atur de llarga durada que la mitjana catalana • Economia submergida com a espai propici per a la precarietat • Dificultats d'accés a una feina per a persones migrades, LGTBI+, trastorn mental, diversitat funcional o sense papers • Baixa sensibilització social de les empreses per conèixer la realitat de col·lectius vulnerables • Transport públic insuficient que afecta les possibilitats d'inserció • Deficient xarxa de cobertura mòbil i d'internet d'alta capacitat • Manca de competències TIC, especialment en població més vulnerable • Pobles poc atractius per a primera residència, per la manca d'oportunitats • Baix nivell d'internacionalització del teixit productiu comarcal • Baixa regeneració del teixit productiu, amb moltes empreses amb més de 50 anys de trajectòria • Baixa adaptació a la quarta revolució industrial (indústria 4.0) • L'escenari pot-covid pot anar acompanyat d'un augment de l'atur

Reptes

- R2.1. Retenir el talent de la comarca a la comarca**
- R2.2. Fomentar l'ocupació de col·lectius vulnerables**
- R2.3. Potenciar el coneixement com a element clau de futur**
- R2.4. Definició d'un model turístic sostenible i basat en els valors del territori**
- R2.5. Millorar les infraestructures de comunicació viària i digital**
- R.2.6. Impulsar el clúster econòmic basat en un sector primari fort**
- R.2.7. Apostar per l'esport com a eix de promoció d'activitat i promoció econòmica**
- R.2.8. Generar més oportunitats laborals per als joves: energies renovables, agroecologia, hi ha sectors que fins ara no s'han explotat, i hi podrien haver oportunitats**
- R.2.9. Disposar d'espais per a les empreses presents i futures del territori**

Eix planeta

Punts forts	Punts febles
<ul style="list-style-type: none"> • Marca de territori i vinculació amb els productors agroalimentaris • Berguedà, líder a Catalunya en recollida selectiva gràcies al porta a porta (2019) amb un model de gestió consensuat a nivell comarcal • Patrimoni natural i cultural d'alt valor • Un 34% del territori és espai natural protegit (4a comarca amb més espai protegit) • Natura, esport i salut fan un trinomi amb un gran potencial al Berguedà • Existència d'una Oficina energètica comarcal • Existència de la Carta de Paisatge del Berguedà • Disponibilitat de recursos i infraestructures d'aprofitament forestal per a l'impuls d'un clúster energètic basat en la biomassa • Noves oportunitats laborals relacionades amb l'economia verda (energies renovables, agroecologia...) • Potencial del Parc de l'Energia de Cercs 	<ul style="list-style-type: none"> • Dependència del vehicle privat per realitzar desplaçaments essencials • Els efectes del canvi climàtic sobre els sistemes naturals • Escenaris futurs de sequera i manca d'aigua • Risc d'incendis forestals • Pèrdua de biodiversitat • Sobrefreqüentació d'alguns espais naturals, especialment a l'alt Berguedà • En alguns nuclis les aigües residuals provoquen problemes d'olors i insalubritat

Reptes

R3.1. Evolucionar cap a l'economia circular

R3.2. Impulsar les energies renovables locals, l'autoconsum i l'eficiència

R3.3. Equilibrar sostenibilitat i producció forestal

R3.4. Impulsar una mobilitat més sostenible, saludable i segura

R3.5. Treballar amb la natura com un element que aporta resiliència i adaptació als territoris

R3.6. Desacoblar la generació de valor del consum de recursos

R3.7. Seguir avançant cap a una gestió òptima dels recursos hídrics

Eix governança

Punts forts

- Facilitats per establir vincles i coordinació entre recursos i entitats
- Presència d'entitats i serveis que treballen per la igualtat de gènere
- Existència d'iniciatives públiques i associatives que cerquen revertir actituds discriminatòries
- Visibilització creixent del col·lectiu de persones LGTBI+
- Existència de programes comarcals per a l'atenció i orientació a la diversitat
- Voluntat de treballar per objectius compartits, tant a nivell professional, com d'entitats i grups
- Alt percentatge d'entitats d'àmbit municipal, potencial dinamitzador des de la proximitat

Punts febles

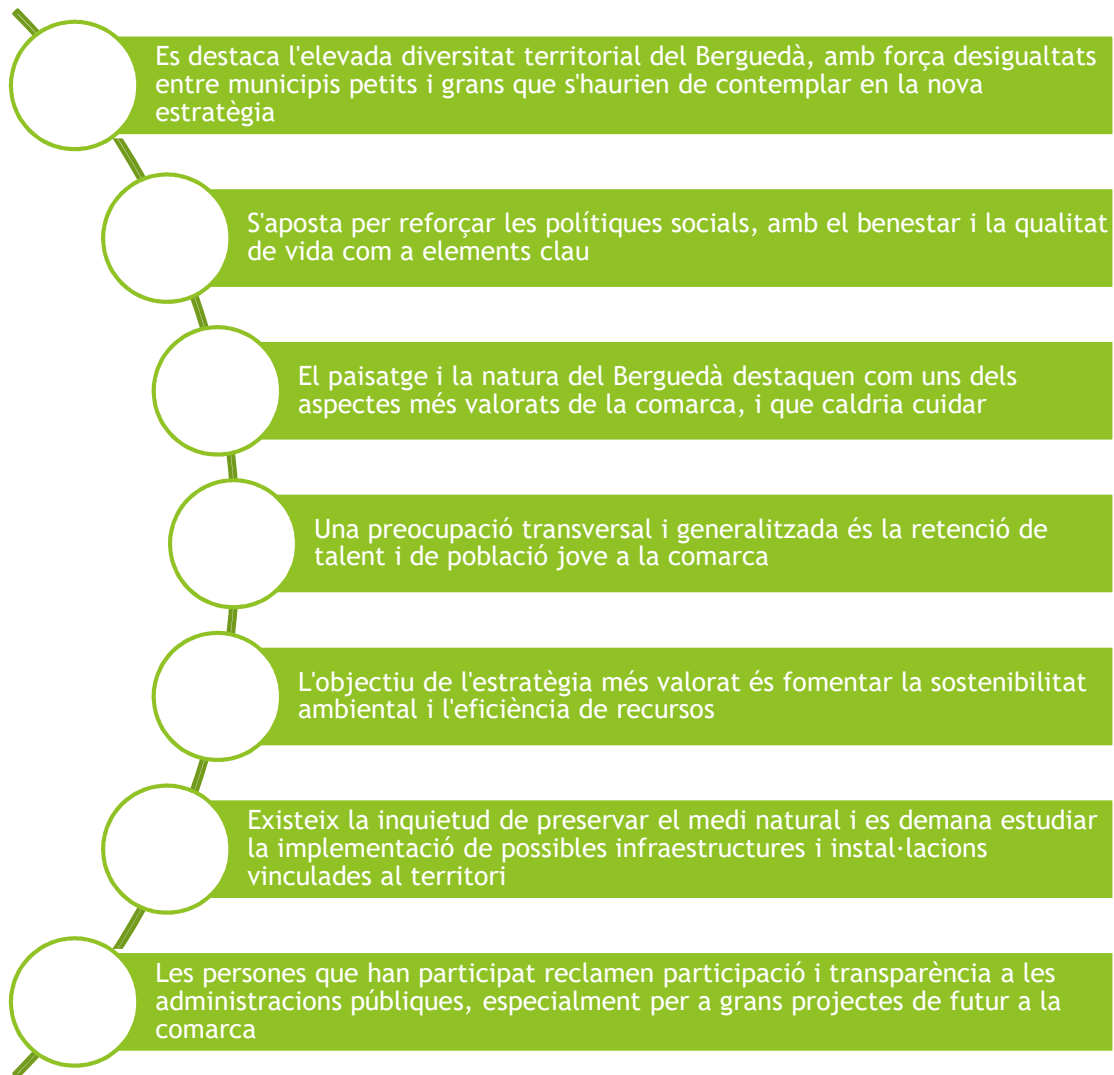
- Augmentar la comunicació.
- Cal reforçar molt la coordinació entre administracions
- Presència d'actituds i comportaments masclistes, xenòfobs, lgtbifòbics...
- Prejudicis i rumors vers determinats grups de persones
- Dèficit de formació i acompanyament a entitats per incorporar un rol més inclusiu
- Manca d'espais on escoltar i recollir veu i mirada de la ciutadania
- Manca d'actualització del registre d'associacions
- Manca d'oportunitats formatives per a persones sense papers
- Manca d'un projecte unificat amb horitzons comuns

Reptes

- R4.1. Garantir una bona coordinació entre institucions per evitar duplicitats.**
- R4.2. Impulsar lideratges clars i un paper proactiu de la capitalitat**
- R.4.3. Incidir en la transversalitat basada en l'Agenda 2030**
- R4.4. Fomentar la vida relacional i la cohesió social.**
- R.4.5. Garantir tots els drets de la ciutadania i protegir població vulnerable de qualsevol forma de discriminació**
- R.4.6. Impulsar la coproducció de polítiques com a mecanisme clau d'interacció amb la ciutadania**

RESUM D'IDEES FORÇA SORGIDES DEL PROCÉS PARTICIPATIU

**Nota: el detall de dades de participació i de les aportacions rebudes es pot consultar al document -Memòria del procés participatiu de l'Estratègia Berguedana Horitzó 2030-*

MARC ESTRATÈGIC BERGUEDÀ HORIZÓ 2030

MISSIÓ, VISIÓ I TRES DISTINTIUS DEL TERRITORI

MISSIÓ

Un territori per viure, treballar i gaudir

VISIÓ

Esdevenir un model de comarca sostenible, pròspera i socialment justa que, a més, es caracteritza per una governança en xarxa, col·laborativa i íntegra. Es tracta de mantenir i revaloritzar l'essència del Berguedà i els seus pobles petits, mantenint la ruralitat de la comarca

TRETS DISTINTIUS

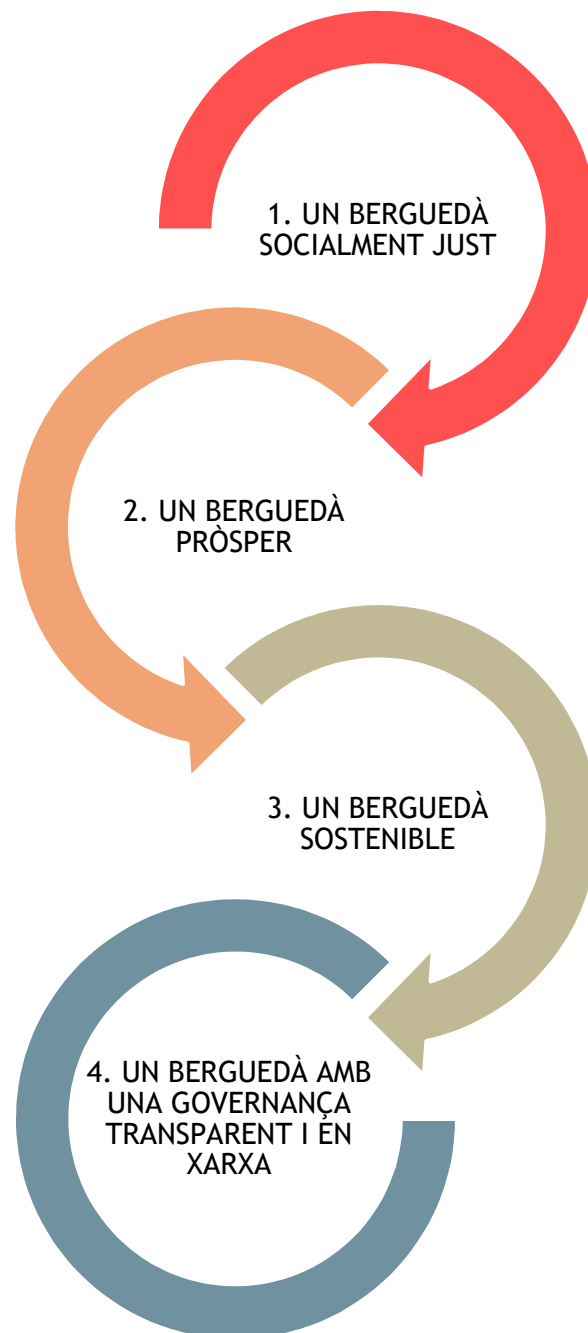
<p>Model co-creat amb la ciutadania i els agents socials i en permanent evolució</p>	<p>Es planteja un model territorial en constant evolució i que es construeix de manera col·laborativa entre l'administració i les entitats i ciutadania</p> <p>Per aquest motiu, l'Estratègia Horitzó 2030 és una construcció col·lectiva liderada i co-impulsada pels agents públics i privats que hi formen part i que inclou un procés obert de participació ciutadana.</p> <p>La seva governança es basa en la vertebració dels interessos legítims de tots els actors implicats, mitjançant la cooperació publico privada i la concertació entre els poders públics locals i la societat civil organitzada.</p> <p>Ens cal treballar la nova estratègia no en línia recta, sinó de manera modular, que es pugui anar adaptant en funció dels grans reptes que ens marquem, amb l'objectiu final d'aconseguir-los</p>
<p>Aposta per un model de desenvolupament sostenible basat en pilars intrínsecs del territori i nous vectors d'alt valor afegit</p>	<p>S'aposta per la sostenibilitat i prosperitat de la comarca com a elements indestriables del seu model de desenvolupament. A més, es vol incidir en sectors econòmics amb una clara potencialitat al territori (paisatge, natura i gastronomia, art i cultura o salut esport).</p> <p>Així mateix serà bàsic fer un salt qualitatiu pel que fa a la innovació i competitivitat entesa com la capacitat per afrontar amb èxit el futur mitjançant el desenvolupament econòmic i tecnològic del teixit empresarial, la generació d'ocupació estable i de qualitat, l'atractivitat comercial i turística, i la projecció exterior del territori.</p>

<p>Posicionament del capital humà com un dels pilars de l'Estratègia 2030 i un dels factors clau de desenvolupament territorial</p>	<p>La promoció i retenció de professionals i universitaris, la formació dual i la formació continuada permanent al llarg de la vida laboral constitueixen una finalitat que expressa el valor del territori.</p>
<p>Prioritat en generar territori d'oportunitats i qualitat de vida pels que ja hi viuen i pels que han de venir a crear el seu projecte de vida</p>	<p>El Berguedà vol ser conegut i reconegut per la seva aposta per la qualitat de vida i benestar, és a dir, una comarca on viure on la prioritat siguin les persones. Un territori més equitatiu que compensi els desequilibris socials i territorials</p> <p>En aquest sentit, les polítiques públiques i les estratègies de concertació amb el territori tenen per vocació treballar per la cohesió social i l'atenció a les persones.</p>
<p>Vocació d'enfortiment comunitari</p>	<p>El model territorial de la comarca aposta per disposar d'un fort teixit social, econòmic i cultural que reforci les pautes d'interacció comunitària. Per aquest motiu l'Estratègia 2030 s'ha desenvolupat i es pretén impulsar des de la concertació amb el territori.</p>
<p>Perspectiva holística i transversal</p>	<p>Es pretén abordar les necessitats del territori des d'una òptica integral molt vinculada al cicle de vida de les persones que viuen i treballen al nostre territori. Així mateix, l'estratègia ha d'estar present en tots els àmbits, per garantir la coherència i la consistència dels esforços de l'administració i els diversos agents del territori.</p>
<p>Transparència i integritat</p>	<p>S'aplicarà els principis de transparència i integritat en totes les seves actuacions per tal que la ciutadania pugui comprendre i avaluar l'acció de les administracions.</p>

EIXOS, ÀMBITS, LÍNIES i ACTUACIONS 2030

L'Estratègia Horitzó 2030 s'estructura a partir de 4 eixos que estan plenament alineats amb l'Agenda 2030 de Nacions Unides i que, a més, estan vinculats amb els reptes exposats als apartats anteriors:

EIXOS ESTRATÈGIA 2030

RESUM DELS ÀMBITS DE TREBALL A DESENVOLUPAR AMB VISIÓ 2030

1. UN BERGUEDÀ SOCIALMENT JUST

- 1.1. Lluita contra les desigualtats i la pobresa i promoció de la cohesió social i benestar de la ciutadania
- 1.2. Reforç de les polítiques de cicle de vida
- 1.3. Educació i formació de qualitat i ocupabilitat

2. UN BERGUEDÀ PRÒSPER

- 2.1. Impuls de sectors d'especialització econòmica
- 2.2. Priorització de les polítiques de foment del talent i de l'emprenedoria
- 2.3. Posicionament de la innovació, la recerca i la transició digital com a palanques del model econòmic territorial
- 2.4. Captació d'activitat econòmica i internacionalització

Estratègia BERGUEDÀ 2030

3. UN BERGUEDÀ SOSTENIBLE

- 3.1. Impuls de la transició energètica i la gestió de residus sostenible
- 3.2. Implementació de mesures de l'economia circular
- 3.3. Protecció i posada en valor dels espais naturals i del paisatge comarcal
- 3.4. Vertebració territorial sostenible

4. UN BERGUEDÀ AMB UNA GOVERNANÇA TRANSPARENT I EN XARXA

- 4.1. Impuls de la transparència i la visibilitat i lideratge de les institucions comarcals de referència
- 4.2. Aprofundiment en les dinàmiques d'interacció i participació i sensibilització en aquest àmbit

EIX 1. UN BERGUEDÀ SOCIALMENT JUST

POSICIONAMENT DE L'EIX

Què ens proposem?

Garantir els drets socials com a dret de ciutadania i esdevenir un territori referent en garantia social, posant èmfasi en el cicle de vida. Es tracta de fomentar la inclusió i lluitarem per construir una comarca socialment més justa.

Reptes associats:

- R1.1. Combatre l'emergència habitacional
- R1.2. Millorar les colònies industrials
- R1.3. Ser capaços de trencar la dinàmica de despoblament i envelliment i així repoblar el territori
- R1.4. Prevenir l'aïllament de la gent gran en entorns rurals
- R1.5. Repensar les polítiques d'infància, adolescència i joventut
- R1.6. Abordar la salut pública des d'una visió comunitària
- R1.7. Reduir la bretxa social i de gènere

ÀMBITS, LÍNIES I BATERIA INICIAL D'ACTUACIONS A VALORAR EN EL MARC DEL DESPLEGAMENT DE L'ESTRATÈGIA

1.1. Lluita contra les desigualtats i la pobresa i promoció de la cohesió social i benestar de la ciutadania

1.1.1. Treballar per reposicionar l'àmbit social des d'una visió assistencialista a una de drets

- Elaborar una Guia de serveis i ajudes a les persones.
- Implementar el Pla local d'Acció Comunitària Inclusiva del Berguedà
- Potenciar els serveis d'acollida, igualtat i mediació comunitària.
- Convertir els ajuts socials en programes concrets.
- Realitzar campanyes i accions de sensibilització per tal que els serveis socials no siguin vistos com un darrer recurs, sinó com un servei bàsic de ciutadania.
- Avançar en criteris de tarifació social en l'accés als serveis públics.
- Estudiar la implementació del carnet renda.
- Impulsar accions de xoc per abordar situacions de cronificació de la pobresa a àmbits especialment vulnerables, com és el cas de la feminització de la pobresa i la pobresa infantil.

1.1.2. Abordar l'emergència habitacional i afavorir l'accés assequible a l'habitatge

- Planificar una estratègia de mobilització del nombrós parc d'habitatges buits de la comarca.
- Implementar alternatives com les cooperatives d'habitatge i altres alternatives de tinença d'habitatge.
- Elaborar un Pla de suport a la rehabilitació d'edificis, especialment pel que fa als nuclis històrics
- Recuperar i condicionar les colònies industrials com a oferta d'habitatge
- Impulsar una Taula d'Emergència habitacional on es puguin treballar els casos més urgents de desnonaments o necessitats habitacionals.
- Reduir la fiscalitat dels habitatges a col·lectius vulnerables i incrementar els ajuts socials per situacions d'emergència habitacional.

-
- Realitzar una campanya de sensibilització contra l'especulació.
 - Abordar les situacions de pobresa energètica apostant per l'autogeneració i la rehabilitació com a solucions d'arrel

1.2. Reforç de les polítiques de cicle de vida

1.2.1. Polítiques d'infància

- Posicionar el Berguedà com a comarca referent en l'àmbit de la infància.
- Elaborar un Pla comarcal d'Infància.
- Atorgar ajuts de serveis socials per a infància en situació de vulnerabilitat.
- Posar en valor l'oferta de places 0-3 a escoles bressol.
- Potenciar la realització de casals d'estiu municipals de caire pluridisciplinari.
- Crear serveis/espais de criança 0-3.
- Crear la Taula d'Infància.

1.2.2. Polítiques de joventut

- Promoure un Pla comarcal de Joventut amb visió transversal.
- Reforçar les accions de cultura, d'esports i d'oci nocturn alternatiu adreçades a joves.
- Aprovar el Pla comarcal de Prevenció de Drogues i Pantalles.
- Donar suport als serveis municipals de joventut.
- Reforçar les polítiques d'ocupabilitat i suport a la inserció laboral del col·lectiu jove (veure apartat 3.3.4).

1.2.3. Envel·liment actiu i gent gran

- Crear un canal comarcal d'informació i atenció per a gent gran en el qual puguin conèixer tots els seus drets, recursos i serveis als que poden accedir.
- Ampliar el parc d'habitatge assequible per a gent gran i promoció de nous models habitacional que facilitin la seva autonomia el màxim de temps possible.
- Impulsar un programa contra el maltractament a la gent gran.
- Implementar programes per afavorir l'envel·liment actiu.

-
- Promoure la prescripció social.
 - Promoure la creació de comunitats i vincles entre el veïnat (programa VINCLES)
 - Promoure dinàmiques de participació de les persones grans a través de la promoció del Consell Consultiu de la Gent Gran.

1.2.4. Polítiques d'igualtat

- Elaborar un Pla comarcal d'Igualtat.
- Impulsar una estratègia d'actuació en l'àmbit LGTBI consensuada amb les entitat del col·lectiu.
- Promoure una xarxa comarcal de resposta ràpida davant de les violències masclistes.
- Implementar la perspectiva de gènere de manera transversal en les polítiques públiques.
- Incorporar criteris d'igualtat a les subvencions i contractacions.
- Impulsar accions de coeducació i sensibilització en l'àmbit de la igualtat.

1.2.5. Polítiques de cura i conciliació

- Potenciar un model els serveis i atencions a les cures, des d'un punt de vista integral, adaptat a les necessitat del territoris disseminats, com per exemple les colònies.
- Ampliar les iniciatives d'intercanvi i reconeixement de pràctiques innovadores en horaris racionals i conciliació per part de les empreses i organitzacions.
- Afavorir un temps de qualitat en família, amb activitats lúdiques que promoguin valors com la corresponsabilitat/ coeducació.
- Impulsar les xarxes de famílies al voltant dels centres de salut i les escoles bressol.
- Incidir en la corresponsabilitat de la cura de la infància entre homes i dones.
- Facilitar la informació i atenció a les famílies que tenen persones grans i dependents al seu càrrec, avançant en els serveis dirigits a aquest col·lectiu per tal de garantir la qualitat de la cura i la conciliació.

1.2.6. Polítiques de salut

- Promoure la imatge del Berguedà com a territori segur, saludable i adaptat a les necessitats d'un context com el que ha generat la covid19.
- Impulsar l'elaboració de plans locals de salut comunitària.
- Obrir el territori a la recerca vinculada a l'àmbit de l'esport, la natura i la salut.
- Treballar per una atenció més integrada des dels serveis socials i serveis sanitaris.
- Fomentar l'activitat física com a mecanisme per afavorir uns bons nivells de salut.
- Fer de l'educació en salut un dels eixos de la salut pública a la comarca.

1.2.7. Repoblament

- Desenvolupar un pla estratègic específic per tal de promoure que es torni a poblar nuclis petits, especialment adreçat al col·lectiu jove.
- Realitzar una campanya per promoure els valors de la comarca i l'arrelament al territori

1.3. Educació i formació de qualitat i ocupabilitat

1.3.1. Prestigiar i promoure l'àmbit de la formació professional

- Impulsar la col·laboració públic-privada per l'impuls de la Formació Professional Dual i la formació no reglada lligada a la cobertura de les necessitats de les empreses del Berguedà.
 - Proposar sessions de formació per subvencionar amb FUNDAE: fer un catàleg de formacions compartides que garanteixin als professionals estar al dia amb el cost subvencionat de FUNDAE.
 - Consolidar el projecte de formació professional per a la millora de l'encaix entre el mapa formatiu i d'orientació professional amb la demanda del sector productiu a la comarca.
 - Definir i establir un sistema territorial de concertació i governança de la formació professional, reforçant el desenvolupament de la formació dual i en alternança a la comarca.
-

1.3.2. Retenir i atraure talent col·laborant amb universitats i d'altres centres de formació de fora la comarca

- Desplegar un programa de concertació territorial de la formació i detecció de noves necessitats formatives del territori en els tres sistemes formatius (formació reglada, ocupacional i contínua).
- Reforçar el vincle amb les empreses per una millor cobertura de les ofertes de treball.
- Facilitar espais amb professors de suport perquè ajudin als estudiants a seguir els seus estudis de formació no presencial.
- Reforç del vincle de les universitats i centres de recerca amb el territori: foment de convenis de pràctiques entre universitats i empreses del territori
- Crear un circuit comarcal per fomentar l'ocupació amb implicació de totes les entitats que treballen en la inserció laboral del territori.
- Analitzar els perfils professionals existents i demandats, i elaborar un mapa competencial per sectors d'activitat econòmica
- Oferir un itinerari formatiu coordinat entre agents adreçat als professionals de les empreses.
- Implementar un pla global de treball per fomentar les vocacions industrials a la comarca.

1.3.3. Millorar l'oferta en estudis superiors

- Fer un catàleg d'estudis universitaris que es poder cursar de manera no presencial o semipresencial.
- Sondejar la possibilitat de crear un campus satèl·lit d'alguna universitat al Berguedà.
- Aconseguir una formació universitària o equivalent, de qualitat i relacionada amb sectors tractors o estratègics per a la comarca.

1.3.4. Incidir en la transició del món educatiu al món laboral dels joves de la comarca

- Millorar la coordinació interna entre els diferents agents vinculats al sistema de transició escola-treball, sigui en matèria d'orientació, de formació inicial, de formació qualificada i d'inserció.
-

-
- Potenciar l'acompanyament a través de programes de mentoratge, com a instrument facilitador del jove en el seu procés de creixement i disseny del seu propi projecte professional.
 - Abordar, des de diferents prismes, la problemàtica de l'abandonament escolar aprofundint en els seus motius.
-

EIX 2. UN BERGUEDÀ PRÒSPER

POSICIONAMENT DE L'EIX

Què ens proposem?

Assolir un model de territori basat en un desenvolupament econòmic sostenible des del punt de vista social, econòmic i ambiental, connectat i capaç de generar i retenir talent.

Reptes associats:

R2.1. Retenir el talent de la comarca a la comarca

R2.2. Fomentar l'ocupació de col·lectius vulnerables

R2.3. Potenciar el coneixement com a element clau de futur

R2.4. Definició d'un model turístic sostenible i basat en els valors del territori

R2.5. Millorar les infraestructures de comunicació viària i digital

R2.6. Impulsar el clúster econòmic basat en un sector primari fort

R2.7. Apostar per l'esport com a eix de promoció d'activitat i promoció econòmica

R2.8. Generar més oportunitats laborals per als joves: energies renovables, agroecologia, hi ha sectors que fins ara no s'han explotat, i hi podrien haver oportunitats

R2.9. Disposar d'espais per a les empreses presents i futures del territori

ÀMBITS, LÍNIES I BATERIA INICIAL D'ACTUACIONS A VALORAR EN EL MARC DEL DESPLEGAMENT DE L'ESTRATÈGIA

2.1. Impuls de sectors d'especialització econòmica

2.1.1. Reforçar la competitivitat i diversificació del sector industrial de la comarca

- Impulsar el sector sanitari per a la creació de nous productes amb més valor afegit.
- Impulsar el sector de les indústries de maquinària i equipament mecànic.
- Realitzar actuacions d'increment de la competitivitat industrial:
 - Impuls de programes de creixement empresarial i facilitació de l'accés al finançament.
 - Foment de la internacionalització de les empreses.
 - Procés de clusterització per negocis amb prioritat d'empreses relacionades amb sectors estratègics i creuament entre clústers per generar més competitivitat.
- Dinamitzar els polígons industrials:
 - Disposar d'eines de localització i difusió d'empreses i sòl industrial.
 - Intermediació oferta-demanda de sòl industrial i atracció d'inversions a través d'una gestió mancomunada i una estratègia .comuna (preus, procediments, circuits...).
- Reforçar l'activitat de lobby polític i institucional per incorporar indústria tractora a la comarca.
- Habilitar els espais segons les necessitats de les empreses presents i futures del territori (com ara el Polígon d'Olvan).
- Desdoblar l'eix E-9 (C-16).

2.1.2. Potenciar el sector agrari i ramader com a sector d'alt valor afegit

- Impulsar el sector primari amb activació d'explotacions agràries i ramaderes aturades, anàlisi de terrenys...
- Fomentar la xarxa productes de la terra.

-
- Fomentar de la investigació (pèsol negre,...), banc de terres i nous cultius.
 - Innovar pel que fa al menjar, la nova pagesia, l'entorn, el turisme, la gastronomia...
 - Facilitar la incorporació de joves pagesos amb ajuts a la emprenedoria i facilitant l'accés a terres.

2.1.3. Esdevenir un territori referent pel que fa al sector fustaner i energètic

- Fomentar l'ús d'energies renovables, sobretot en l'àmbit de la biomassa.
- Realitzar accions formatives adreçades a operaris en gestió forestal i aprofitaments fustaners.
- Impulsar nous models de construcció sostenibles així com noves indústries generadores d'activitat econòmica en l'àmbit
- Impulsar el Parc de l'Energia de Cercs.

2.1.4. Explorar la possibilitat de desenvolupar nous vectors industrials i inherents al propi territori

- Impulsar l'economia associada a les TIC
- Clúster Activitats de la salut i l'esport.
- Berguedà laboratori vivent per millorar la vida de la gent gran.
- Convertir Berga i el Berguedà, amb l'Hospital i altres recursos, en referents de líving lab on es desenvolupin solucions per permetre noves formes de viure per la gent gran.
- Potenciació sector sanitari i químic (Grífols, Boehringer...).

2.2. Priorització de les polítiques de foment del talent i de l'emprenedoria

2.2.1. Enfortir la cohesió social a partir de la formació i l'impuls, retenció i atracció del talent.

- Impulsar ecosistemes per establir el futur professional dels berguedans
 - Desplegament de Coworks, Fablabs i ecosistemes digitals
 - Promoció dels serveis intensius en coneixement i agrupar-los.
-

-
- Dinamització/compartir coneixement: programar webinars per oferir el coneixement a aquestes empreses i així donar resposta a les seves necessitats.
 - Detectar perfils professionals qualificats com a font de coneixement i transferència
 - Programa d'acompanyament a la migració dels joves: aquells que decideixen fer estudis superiors, tenir-los identificats abans, durant i després.
 - Adaptar les necessitats del territori envers la formació, perfils laborals, necessitats empresarials i altres.

2.2.2. Reforçar l'ecosistema emprenedor

- Fomentar programes d'emprenedoria
- Fomentar l'economia de la cooperació
- Impulsar la xarxa emprenedors per establir vincles i sinèrgies
- Establir una xarxa relacional i a la vegada B2B entre emprenedors:
- Disposar d'un espai (districte, barri o colònia) que sigui un "22@" del Berguedà, d'incubadores o vivers de nous projectes.
- Facilitar l'establiment de noves empreses amb avantatges fiscals, facilitats en gestió de permisos i tràmits, serveis atractius per la població (habitatge, salut i oci entre altres)

2.2.3. Fomentar i donar suport al sector del comerç local com a activitat emprenedora d'alt valor per a la comarca

- Prioritzar els accions de suport al petit comerç local actual.
- Desplegar línies de suport per a l'impuls de noves activitats i negocis vinculats amb comerç local a la comarca.

2.3. Posicionament de la innovació, la recerca i la transició digital com a palanques del model econòmic territorial

2.3.1. Fomentar l'activitat innovadora

- Reforçar el vincle amb les empreses per fomentar programes de desenvolupament de capacitats tecnològiques
- Promoure convenis de pràctiques universitat-empresa i en especial foment de vocacions tècniques lligades a les necessitats de les empreses
- Potenciació del teletreball en domicilis o espais d'ús col·lectiu.
- Fomentar programes d'intra-emprenedoria dins de les empreses.
- Establir una línia d'impuls de projectes innovadors dins la comarca que creïn un nou model de concurs emprenedor on les bases se centrin en la innovació com a únic requisit.
- Potenciar l'economia social i solidària i el cooperativisme amb el suport de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central.
- Facilitar l'accés a fons de finançament per projectes per empreses de la comarca
- Captar fons d'inversió europeus, CDTIS,... Fer extensives totes les oportunitats que sorgeixen referents a la innovació.
- Realitzar jornades de sensibilització i aprenentatge (tours innovadors, jornada anual sobre noves tendències en sectors tractors de la comarca, trobades inspiradores,...)

2.3.3. Treballar per a la transició digital i tecnològica des del prisma de la inclusió digital

- Desplegar un programa comarcal en digitalització i indústria 4.0 orientat a aprofundir i intensificar decididament la modernització dels sectors productius
- Connectar el sector industrial amb centres i proveïdors tecnològics per transformar els sistemes industrials.
- Apostar per la digitalització com a element transformador a tots els nivells del teixit productiu:
 - Digitalització per sectors/gremis: diagnosticar el nivell de digitalització i crear programes per poder acompanyar-los en el procés de digitalitzar-se.

-
- Digitalització empreses: Sensibilitzar a les empreses del territori, crear un itinerari formatiu i donar a conèixer start-ups tecnològiques a les empreses.
-

2.4. Captació d'activitat econòmica i internacionalització

2.4.1. Posar en valor el territori per captar noves activitats i detectar tendències que puguin aportar valor a la comarca

- Crear una eina online “Viu i treballa al Berguedà!” que mostri les fortaleeses i oportunitats de viure i treballar a la comarca.
- Generar un decàleg de beneficis de treballar i emprendre al Berguedà i posar en marxa una campanya de promoció activa a nivell de Berguedà, territoris adjacents i àrea metropolitana de Barcelona.
- Impulsar projectes d'innovació transversals en base a macro tendències: identificar les tendències que ens afecten i generar un projecte d'innovació entre unes quantes empreses i algun centre tecnològic.
- Visibilitzar espais als polígons per captar inversió industrial.

2.4.2. Facilitar l'acollida i implantació de nova activitat a la comarca

- Desplegar la figura dels mentors locals que rebin i posicionin el territori a nous i nous dels ajuntaments.
 - Dissenyar un protocol de bonificacions per a la implementació de nova activitat econòmica a la comarca (fiscal, serveis, etc.). Comarcal i municipi per municipi.
 - Identificar noves formes de negoci a territori elaborant una anàlisi comparativa interna i externa, a nivell comarcal, amb l'objectiu d'identificar fortaleeses i debilitats així com oportunitats de diferenciació amb els territoris veïns amb els que competim.
 - Implantar la finestreta única accessible amb:
 - Portal web d'acompanyament comarcal (fiscalitat, espai, serveis).
 - Servei d'acompanyament i aterratge d'oportunitats.
 - Gestió unificada a nivell comarcal de tots els tràmits administratius i legals.
 - Inventari amb l'oferta de sòl, naus i espais per a empreses i emprenedors.
-

2.4.3. Desplegar una política activa d'internacionalització i generació d'aliances extracomarcals

- Desplegar un programa d'internacionalització de l'economia local.
 - Estudiar la possibilitat d'atreure activitat econòmica a la comarca fruit de la probable tendència a la re-localització de centres productius.
 - Establir contactes i aliances amb altres xarxes territorials, per tal de poder oferir els serveis de les empreses del Berguedà.
 - Fomentar la cooperació i l'intercanvi d'iniciatives amb les comarques veïnes.
-

EIX 3. UN BERGUEDÀ SOSTENIBLE

POSICIONAMENT DE L'EIX

Què ens proposem?

Impulsar un canvi de paradigma de desenvolupament per tal de combatre l'emergència climàtica. A nivell col·lectiu, cal apostar per un territori sense peatges ambientals i reduir la petjada ecològica, potenciant les energies renovables i apostant per una economia circular, reforçant les mesures d'eficiència energètica i mobilitat sostenible.

Cal tenir que aquest eix té una dimensió transversal i, per tant, impacte en el desenvolupament global de l'estratègia.

Reptes associats:

R3.1. Evolucionar cap a l'economia circular

R3.2. Impulsar les energies renovables locals, l'autoconsum i l'eficiència

R3.3. Equilibrar sostenibilitat i producció forestal

R3.4. Impulsar una mobilitat més sostenible, saludable i segura

R3.5. Treballar amb la natura com un element que aporta resiliència i adaptació als territoris

R3.6. Desacoblar la generació de valor del consum de recursos

R3.7. Seguir avançant cap a una gestió òptima dels recursos hídrics

ÀMBITS, LÍNIES I BATERIA INICIAL D'ACTUACIONS A VALORAR EN EL MARC DEL DESPLEGAMENT DE L'ESTRATÈGIA

3.1. Impuls de la transició energètica i la gestió de residus sostenible

3.1.1. Potenciar l'aprofitament forestal (biomassa)

- Fomentar la biomassa, millorant la gestió forestal del territori.
- Reforçar el lideratge de la Mancomunitat de municipis Berguedans per la biomassa.
- Donar suport i fer créixer les iniciaves municipals en aquest àmbit.

3.1.2. Incentivar les instal·lacions d'energies renovables i netes, tant a nivell particular com d'empreses i a serveis municipals

- Desenvolupar un pla específic que aposti per la biomassa en edificis públics i dependències municipals.
- Establir estímuls a l'energia solar en edificis particulars i en zones d'activitat econòmica, com els polígons industrials, amb la constitució de comunitats energètiques.
- Analitzar la viabilitat i possibilitat de recuperar els salts d'aigua per obtenir energia hidroelèctrica.

3.1.3. Promoure la gestió eficient i coordinada de residus, aigua i energia

- Actualitzar el pla de prevenció de residus comarcal i dotar-lo de pressupost
- Sensibilitzar a la ciutadania de la necessitat de reduir la generació de residus (campanya de conscienciació als comerços, tallers educatius a les escoles i actes globals als municipis per tota la població)
- Consolidar la recollida de residus porta a porta amb sistemes d'identificació d'usuaris.
- Implantar eines per fiscalitzar el comportament de grans productors (pagament per generació)
- Crear un espai de reparació i reutilització al Berguedà cogestionat amb entitats de la comarca.
- Promoure possibles nous usos de la matèria prima biodegradable de la comarca per al seu aprofitament.

-
- Estudiar alternatives a les gestió energètica.
-

3.2. Implementació de mesures de l'economia circular incidint en àmbits clau com el món agrari i alimentari, el turisme i la construcció

3.2.1. Desenvolupament de mesures generals

- Promoure els serveis i tecnologies vinculades a les energies renovables i eficiència energètica dins de l'àmbit productiu.
- Potenciar les relacions entre sectors econòmics per generar vincles productius per reforçar l'economia circular dins del territori

3.2.2. Desenvolupament de mesures pel món agrari i alimentari

- Crear el Segell Origen Berguedà.
- Promoure nous processos de producció i noves activitats de negoci
- Potenciar noves formes de treball en agricultura i ramaderia:
 - Agricultura regenerativa i agricultura i ramaderia ecològica.
 - Instaurar menjadors km0 a la comarca amb productes ecològics de proximitat.
 - Promocionar el canvi d'hàbits de consum: productes de proximitat, de temporada i ecològics. Incentivar-ne el consum amb campanyes concretes i donant-ne visibilitat.
- Promoure productes de proximitat i distribució KM0 lligant productes locals a gastronomia i fomentant que les empreses del territori siguin demandants del mateixos.

3.2.3. Desenvolupament de mesures pel turisme i esport sostenible

- Reforçar els projectes d'esdeveniments i proves esportives, en el sentit que turísticament es repartissin durant l'any. Es tracta de ser proporcionals i seguir el sentit de la transversalitat sostenible.
 - Vincular la marca Terra de futurs a qualitat i sostenibilitat.
 - Promoure la filosofia "slow" al territori.
 - Crear espais turístics naturals regulats: pàrquings autocaravanes, aparcaments regulats als espais naturals,...
-

-
- Vincular turisme i producte alimentari local, reforçant el producte propi de proximitat pels fluxos turístics de la comarca.
 - Englobar la Patum en el model familiar en el sentit que repercuteixi a tota la comarca, per tal que les famílies pernoctin a tota la comarca.
 - Esdevenir una comarca referent de l'esport natural:
 - Atraure competicions esportives a la comarca.
 - Professionalitzar el turisme esportiu del pantà de la Baells i convertir tota la comarca en un espai habilitat per a la pràctica esportiva d'alt rendiment.
 - Promoure lloguers de materials esportius de la comarca en zones estratègiques.
 - Generar una oferta de productes i serveis vinculats al turisme de l'esport i la salut.
 - Promoure l'accés a la muntanya i esport a l'aire lliure tant d'estiu com d'hivern.

3.2.4. Desenvolupament de mesures pel foment de la construcció sostenible

- Desenvolupar un programa de tecnologies, serveis i formació en l'àmbit de la construcció "bio" i sostenible.
- Promoure la rehabilitació d'habitatges.
- Promoció de concursos d'innovació per la construcció amb nous materials més sostenibles.

3.2.5. Explorar de manera proactiva nous models econòmics basats en la sostenibilitat

- Experimentar amb proves pilot per generar nous models de negoci.
- Incidir en el desplegament de serveis intensius en coneixement.

3.3. Protecció i posada en valor dels espais naturals i del paisatge comarcal

3.3.1. Posicionar la comarca com a referent en la gestió del medi natural i desenvolupament de serveis de suport als municipis

- Regular els accessos al medi natural per garantir-ne un bon ús i evitar la sobreexplotació turística.

3.3.2. Reforçar la gestió forestal sostenible

-
- Fer una gestió sostenible dels boscos perquè estiguin nets i generar energia sostenible.
 - Estudiar l'oferta i demanda de la fusta berguedana per crear sinèrgies i vies de negoci dins del territori.

3.3.3. Valorar el patrimoni natural i cultural de la comarca

- Desenvolupar un programa per tal de posar en valor i recuperar el patrimoni de la comarca. Cal habilitar i donar a conèixer l'oferta patrimonial de la comarca.
- Implementar la Carta del Paisatge comarcal i potenciar la integració del paisatge en el sentit més ampli com a valor afegit dels projectes de la comarca.

3.3.4. Promoure nous usos pels espais buits

- Valorar i categoritzar els espais buits per tal de tenir recopilada tota la informació.
- Disposar d'una finestra única on consultar tota la informació sobre espais buits al Berguedà.
- Promoure els espais habitables de les colònies industrials.
- Impulsar l'activació d'espais en desús amb projectes d'economia social i solidària.

3.3.5. Incidir en els aspectes vinculats amb la protecció animal

- Campanyes de conscienciació per una tinença animal responsable i respecte els animals salvatges i rodamóns.
- Agilització i augment ajudes per control de colònies i altres projectes d'associacions animalistes i eficàcia en els processos on hi han denúncies per males condicions higiènic-sanitàries i/o maltractaments relacionades amb animals.

3.4. Vertebració territorial sostenible

3.4.1. Avançar en la mobilitat sostenible

- Millora de les freqüències del transport públic a la comarca:
 - Eix principal Llobregat: Creació d'un horari cadenciat amb un servei de bus als pobles entre Puig-reig i Bagà, amb finalització del servei a Manresa o Barcelona.

-
- Eix secundari: Potenciació del servei a la demanda, amb coordinació amb els horaris del bus de l'eix principal i extensió del servei als caps de setmana.
 - Connexió amb altres capitals de comarca: millora de freqüències cap a Vic i Puigcerdà i nous serveis diaris cap a Ripoll i Solsona (gairebé inexistents actualment).
 - Cal una aposta clara i ferma com a comarca per l'arribada del tren. Cal sumar esforços perquè aquest arribi a curt termini a Sallent i treballar a mig termini perquè aquest arribi al Berguedà.
- Millora d'infraestructures de transport públic:
 - Construcció de la nova estació d'autobusos de Berga.
 - Instal·lació de marquesines a tots els punts de parada i millora de les existents.
 - Impulsar la via blava des de l'inici del Llobregat i fins a les Colònies, lligant-la amb la revitalització de les Colònies, fet que influiria en el turisme i la vida permanent al Berguedà.
 - Habilitar el carril bici entre els municipis; d'aquesta manera els petits desplaçaments amb poblacions veïnes es podria fer sense generar impacte al medi i promovent un estil de vida saludable.
 - Altres millores en el transport públic:
 - Reducció del preu senzill del bus i bonificació als usuaris habituals del servei.
 - Introducció d'autobusos de pis baix per millorar l'accessibilitat dels usuaris al transport, tant a persones de mobilitat reduïda com a persones d'edat avançada que tenen problemes per accedir als busos de pis elevat com els actuals.
 - Promoció dels serveis de transport de la comarca amb campanyes a mitjans.
 - Millorar la informació que rep l'usuari, abans, durant i després del seu viatge.
 - Transport privat:
 - Restringir l'accés a punts d'interès natural, amb aparcaments dissuasius i enllaços amb transport públic tipus llançadora.
 - Promoure els aparcaments de carsharing o covoiturage.
 - Promoure als pobles de la comarca idees i propostes de conversió en zona de vianants dels carrers donant més espai als desplaçaments a peu o en bicicleta.
 - Desplegar instal·lacions de punts de recàrrega elèctrica als municipis més poblats i en zones de pas perquè puguin accedir els habitants dels menys poblats.
-

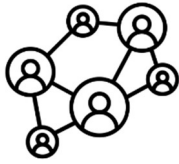
-
- Fomentar vehicles verds tant en ús particular, empresarial i/o municipal.
 - Incrementar el transport inter-comarcal sostenible.

3.4.2. Millorar i completar la dotació de Polígons d'Activitat econòmica assegurant-ne la seva sostenibilitat

- Posar en funcionament el polígon comarcal Rocarodona-Olvan.
- Millorar les infraestructures dels polígons comarcals.
- Revisar el pla urbanístic de les Colònies tèxtils del Llobregat i la seva regeneració a nivell d'habitatge i empenedoria-activitat econòmica, i lligant-ho transversalment amb la sostenibilitat de petites comunitats energètiques.

3.4.3. Millorar la cobertura en telecomunicacions a tot el territori

- Cobertura de telefonia mòbil a tot el territori i desplegament de la fibra òptica.
-

EIX 4. UN BERGUEDÀ AMB UNA GOVERNANÇA TRANSPARENT I EN XARXA

POSICIONAMENT DE L'EIX

Què ens proposem?

Esdevenir un territori referent pel que fa a transparència i ètica en la gestió dels recursos públics i apostar per una participació real i efectiva, que apoderi i enforteixi el teixit comunitari i impliqui a la ciutadania en la presa de decisions.

Reptes associats:

R4.1. Garantir una bona coordinació entre institucions per evitar duplicitats

R4.2. Impulsar lideratges clars i un paper proactiu de la capitalitat

R4.3. Incidir en la transversalitat basada en l'Agenda 2030

R4.4. Fomentar la vida relacional i la cohesió social

R4.5. Garantir tots els drets de la ciutadania i protegir població vulnerable de qualsevol forma de discriminació

R4.6. Impulsar la coproducció de polítiques com a mecanisme clau d'interacció amb la ciutadania

ÀMBITS, LÍNIES I BATERIA INICIAL D'ACTUACIONS A VALORAR EN EL MARC DEL DESPLEGAMENT DE L'ESTRATÈGIA

4.1. Impuls de la transparència i la visibilitat i lideratge de les institucions comarcals de referència

4.1.1. Avançar en les polítiques de transparència segons els paràmetres de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern

- Avançar en una política d'*Open Data*
- Continuar amb les millores d'accessibilitat a la informació pública
- Incorporar la transparència proactiva en el retiment de comptes
- Elaborar el Marc d'Integritat Institucional del Consell Comarcal-ADB
- Elaborar les Cartes de Servei dels serveis que presta el Consell Comarcal- ADB
- Incorporar l'avaluació sistemàtica de les polítiques públiques

4.1.2. Promoure la visibilitat i lideratge de les institucions comarques de referència

- Desenvolupar una campanya per donar a el CCB i l'ADB i establir canals de comunicació amb la ciutadania
- Establir un espai de treball estable a nivell comarcal per visibilitzar i reflexions conjuntament al voltant de les problemàtiques del territori (tipus fòrum de ciutadania)

4.2. Aprofundiment en les dinàmiques d'interacció i participació i sensibilització en aquest àmbit

4.2.1. Desplegar una política comarcal de participació i cooperació amb la ciutadania

- Dinamitzar la plataforma comarcal on-line de participació (Decidim Berguedà).
 - Implantar el model comarcal de pressupostos participatius.
 - Obrir projectes concrets a la participació ciutadana.
 - Crear la bústia de participació.
 - Introduir lògiques participatives als òrgans de governança del CCB.
-

-
- Desenvolupar el sector social: participació, voluntariat, associacions...

4.2.2. Promoció, sensibilització i assessorament sobre participació i transparència

- Posar en marxa el grup de treball entre municipis.
 - Crear uns premis/mecanisme comarcal de reconeixement a bones pràctiques en temes de transparència i participació.
 - Desenvolupar la funció d'assessoria externa en l'àmbit de la participació.
-

MODEL DE GOVERNANÇA

DINÀMICA COL-LABORATIVA DE SEGUIMENT I RETIMENT DE COMPTES

L'Estratègia Berguedana Horitzó 2030 vol esdevenir un punt de trobada entre els diferents col·lectius que actuen al territori per tal de treballar en la configuració d'una comarca socialment justa, pròspera i sostenible. Gran part de l'èxit de l'Estratègia passa per una evolució en la dinàmica de governança. Entenem aquest canvi com una manera diferent d'afrontar les coses. Cal que aquesta Estratègia serveixi per anar teixint aliances i consensos amplis, i sobretot la ciutadania se la senti seva, que en formi part i que vegi com es desenvolupa i que no queda en un calaix.

És per aquest motiu que la definició i l'impuls d'aquesta Estratègia es farà de manera col·laborativa i participativa amb tots aquells col·lectius i persones que vulguin implicar-se en el futur de la nostra comarca.

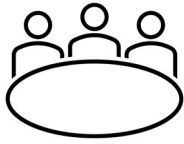
Per fer-ho s'establirà una dinàmica participativa i de col·laboració que acompanyarà tot el procés de desplegament de l'Estratègia fins l'horitzó 2030. D'aquesta manera es vol que l'Estratègia Berguedana sigui un document viu, en constant evolució, que s'adapti a les necessitats del territori en cada moment. Amb l'aprovació de l'Estratègia Berguedana 2030 es posaran en marxa una sèrie de espais i dinàmiques de participació que es detallen a continuació:

El Consell Comarcal
de Ciutadania

La bústia comarcal
de participació i
col·laboració

La dinamització de
l'Estratègia a través
de la plataforma
Decidim Berguedà

A continuació es detalla cadascun d'aquests i espais i dinàmiques de participació:

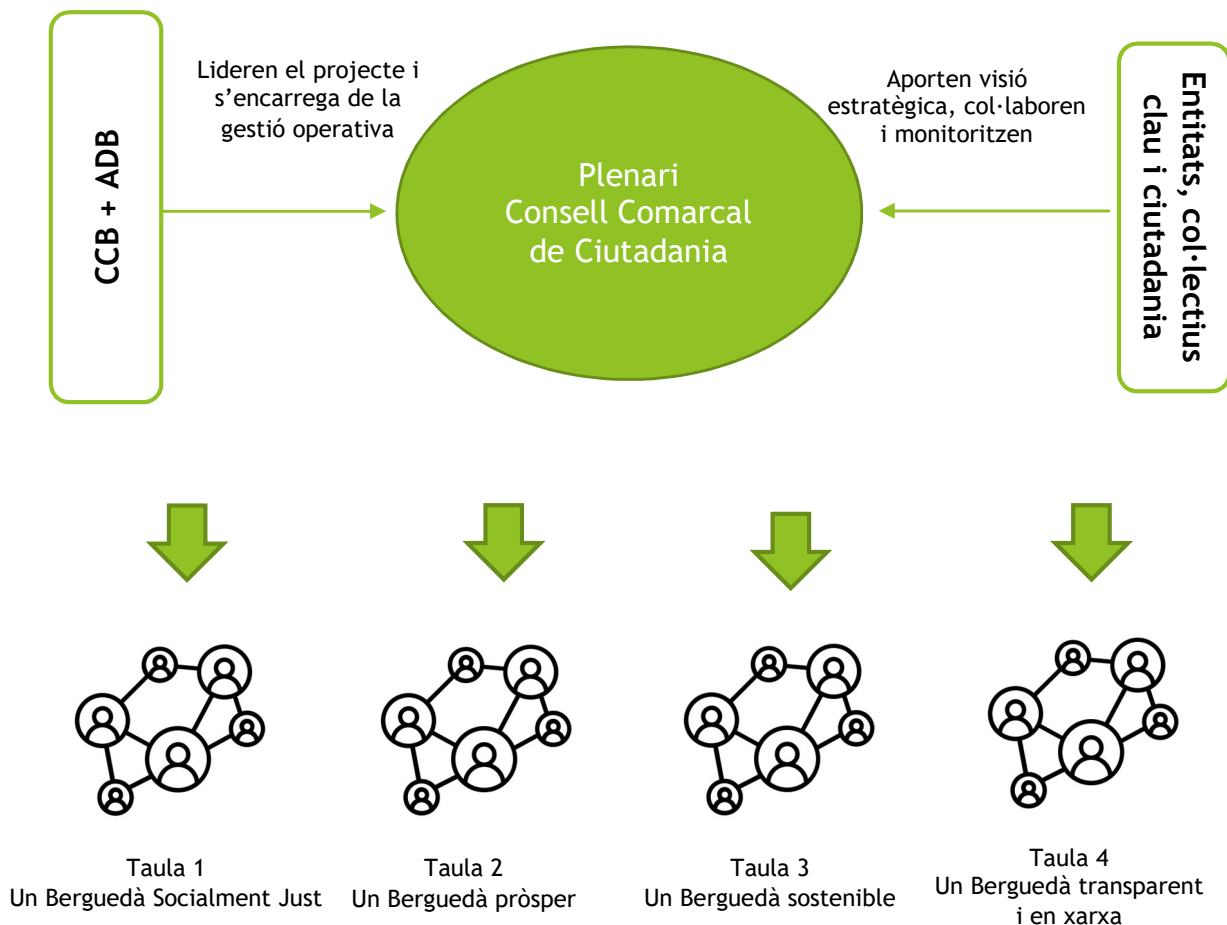

CONSELL COMARCAL DE CIUTADANIA

- És el **màxim òrgan de governança** col·laborativa de l'estratègia.
- Té les següents **funcions**:

Què	Descripció
Funció col·laborativa	<p>Es treballaran conjuntament els projectes clau tractors identificats a l'Estratègia. Veure el primer llistat de prioritats a l'apartat següent.</p> <p>El projectes es treballaran en el marc de Taules de treball</p> <p>Periodicitat: la determinarà cada Taula tenint en compte els projectes assignats</p>
Funció de monitorització	<p>Es de fer balanç periòdic del desplegament de l'Estratègia.</p> <p>Establir noves fites i full de ruta pel que fa a l'impuls de la participació al municipi</p> <p>Periodicitat: mínim una vegada a l'any (primer es farà balanç en el marc de cada Taula i després en una sessió Plenària)</p>

- La seva organització és la següent²:

² Un dels àmbits de treball del Consell serà el seguiment dels projectes tractors de l'Estratègia. El Consell Comarcal publicarà un document annex amb un llistat inicial de projectes tractors. Aquests projectes tractors tindran una lògica col·laborativa i s'aniran actualitzant durant el desplegament de l'Estratègia

- Es configura de la següent manera:

ESFERA POLÍTICA

Membres electes del Consell
Comarcal

ESFERA TÈCNICA

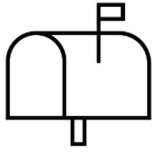
Personal tècnic del CCB i l'ADB
implicat en els projectes i
actuacions previstos a
l'Estratègia

Entitats, col·lectius i ciutadania
individual

Plenari: Les sessions del plenari
seran obertes prèvia
confirmació de participació

**ESFERA DE
CIUTADANIA**

Taules: Per tal de participar a
les Taules caldrà estar inscrit al
Registre de Participació que
posarà en marxa el Consell
Comarcal

BÚSTIA COMARCAL DE PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ

El Consell Comarcal habilitarà un espai -tipus bústia- en el qual es recolliran propostes de projectes i actuacions per part d'entitats, col·lectius clau i ciutadania a desenvolupar en el marc de l'Estratègia Horitzó 2030.

Les propostes rebudes en el marc de la Bústia Comarcal de Participació i Col·laboració es presentaran de manera periòdica al Consell de Ciutadania per a la seva anàlisi

PLATAFORMA DECIDIM BERGUEDÀ

Els projectes de l'Estratègia que siguin considerats clau i que puguin comptar amb una participació ciutadana ampliada, tindran una vessant virtual a través de la Plataforma Decidim Berguedà

ENCAIX DELS ÀMBITS DE L'ESTRATÈGIA AMB ELS ODS

L'ombregjat de color més intens fa referència a l'ODS en el qual cada àmbit impactaria més directament i l'ombregjat més suau fa referència a un impacte menor.

 Eix 1. Un Berguedà socialment just	ODS associats																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.1. Lluita contra les desigualtats i la pobresa i promoció de la cohesió social i benestar de la ciutadania																	
1.2. Reforç de les polítiques de cycle de vida																	
1.3. Educació i formació de qualitat i ocupabilitat																	

 Eix 2. Un Berguedà pròsper	ODS associats																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.1. Impuls de sectors d'especialització econòmica																	
2.2. Priorització de les polítiques de foment del talent i de l'emprenedoria																	
2.3. Posicionament de la innovació, la recerca i la transició digital com a palanques del model econòmic territorial																	
2.4. Captació d'activitat econòmica i internacionalització																	

 Eix 3. Un Berguedà sostenible	ODS associats																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
3.1. Impuls de la transició energètica i la gestió de residus sostenible																	
3.2. Implementació de mesures de l'economia circular incidint en àmbits clau com el món agrari i alimentari, el turisme i la construcció																	
3.3. Protecció i posada en valor dels espais naturals i del paisatge comarcal																	
3.4. Vertebració territorial sostenible																	

 Eix 4. Un Berguedà amb una governança transparent i en xarxa	ODS associats																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
4.1. Impuls de la transparència i la visibilitat i lideratge de les institucions comarcals de referència																	
4.2. Aprofundiment en les dinàmiques d'interacció i participació i sensibilització en aquest àmbit																	

